

ก 3605

หน้า 8

‘ปัญหาอาชีพอนามัย’

นายแพทย์สุรพงศ์ อำพันวงษ์

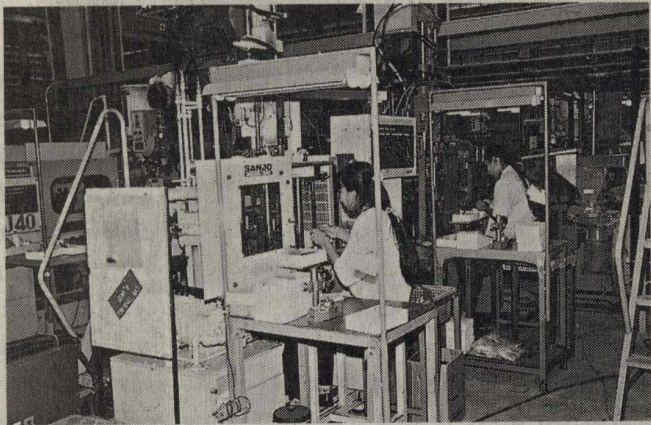
ป ระเทศไทยซึ่งเคยเป็นประเทศ агрกรรม บัดนี้ ได้พัฒนาก้าวหน้าไปในด้านอุตสาหกรรม มากมาย รวมทั้งมีการนำอุปกรณ์สื่อสารและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในการทำงาน เป็นอย่างมาก แต่คนไทยโดยทั่วไปหรือแม้แต่พนักงานในโรงงานต่าง ๆ ยังมีความรู้ความเข้าใจ น้อยมากในด้านอาชีวอนามัยหรือด้านสุขภาพ อนามัยที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพในด้าน อุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อันตรายจากการทำงานใน โรงงานทอผ้ามีอะไรบ้าง อันตรายจากการทำงาน ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับยานยนต์หรือเครื่องจักร กล อันตรายจากการทำงานในโรงพิมพ์ อันตรายที่ อาจเกิดจากสารโลหะต่าง ๆ เช่น สารตะกั่ว สาร ฝุ่นทราย สารฝุ่นฝ้าย ส่วนมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดโรค ต่ออวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายแตกต่างกันไป

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบอาชีพ

หน่วยงานที่ผู้ประกอบอาชีพควรรู้จัก หน่วยงานแรกคือ กรมอนามัย สังกัดกระทรวง สาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ค้นคว้าวิจัย และให้คำปรึกษาในเรื่องสุขภาพของผู้ประกอบ

ชั้วโมงที่ทำงาน ซึ่งมักจะมีปัญหาในเรื่องความเครียดและปวดเมื่อยตัว ซึ่งเป็น ปกติเกิดได้จากความเหนื่อยล้าจากการทำงาน นอกจากปัญหาทั่วไปที่พบได้แล้ว ยังอาจประสบอันตรายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากเครื่องจักรที่ต้องทำงานด้วย ไม่ว่าจะเป็น เป็นเครื่องปั่นด้าย เครื่องกรอผ้า เครื่องทอ ซึ่งมักจะมีเสียงดัง คนงานใน โรงงานต้องทนกับเสียงนี้ตลอดชั่วโมงการทำงาน การสูดดมเอาฝุ่นจากฝ้ายที่นำ มาทอก็จะทำให้โรคปอดตามมาได้ การทำงานกับเครื่องจักรกลก็เป็นธรรมดา อยู่แล้วที่เสี่ยงกับการเกิดอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการโดนเข็มสอยที่ม มีบาด หรือโดนกระสวยพุ่งหรือกระเด็นสู่คนงานได้ ซึ่งก็พบเห็นได้บ่อย ๆ เหมือน

อาชีพโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมและป้องกันโรค ป้องกันอุบัติเหตุที่เกิด จากการทำงาน และสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต รวมไปถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อีกด้วย

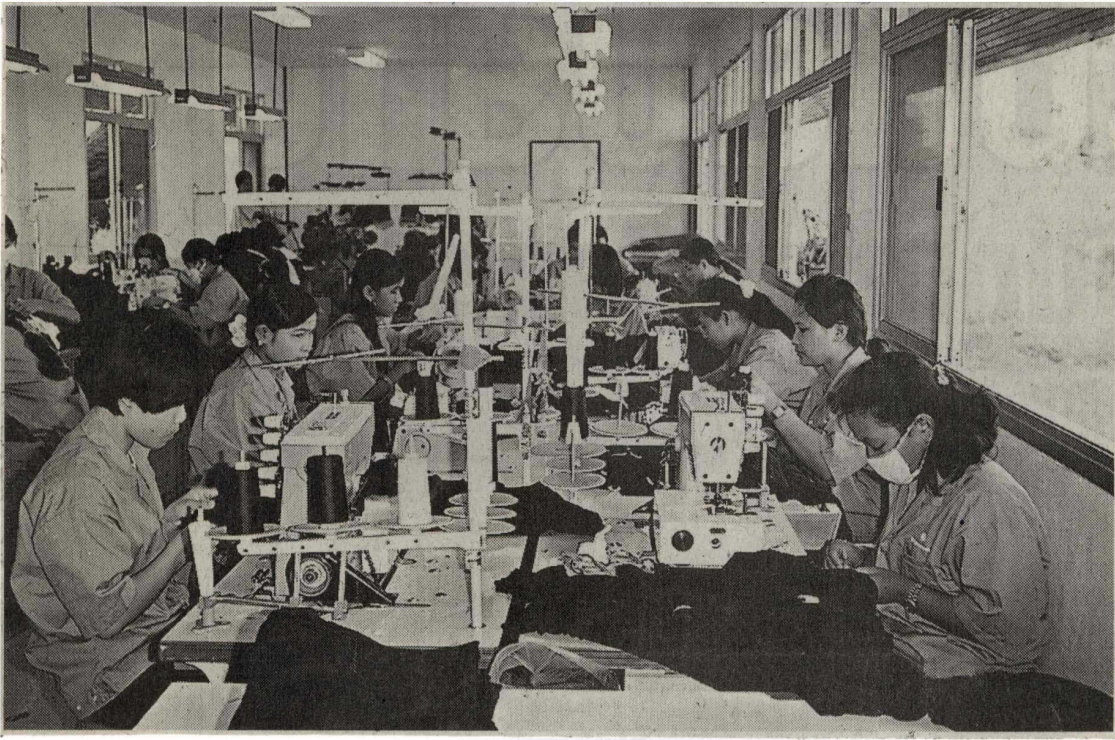
นอกจากนี้ยังมีกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ที่ทำหน้าที่ในการ ออกกฎหมายและกฎกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงงานทั้งหมด รวมไปถึงการรักษาสวัสดิภาพและความปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน แล้วยังต้องควบคุมดูแลให้เจ้าของสถานประกอบการต่าง ๆ ปฏิบัติตามกฎหมาย ควบคุมและคุ้มครองแรงงานด้วย

จัดหน่วยงานหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบอาชีพ คือ กรมโรงงาน อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม งานหลักของหน่วยงานนี้ คือ ป้องกัน อุบัติเหตุและเหตุรำคาญที่เกิดจากโรงงานและเครื่องจักรทั้งหมด แล้วยังดูแล รักษาและใช้วัตถุดิบพิษ วัตถุไวไฟต่าง ๆ รวมทั้งควบคุมการจัดโรงงานให้ถูก สุขลักษณะตามพระราชบัญญัติโรงงานอีกด้วย กรมโรงงานอุตสาหกรรมมีสิทธิ ออกคำสั่ง หนังสือให้ผู้ประกอบการโรงงาน จัดการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ผลิต หรือแม้กระทั่งให้หยุดประกอบกิจการทั้งหมด หรือหยุดเป็นบางส่วนไปจน กว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความปลอดภัยขึ้นเสียก่อน

นอกจาก 3 หน่วยงานหลัก ที่ได้เอ่ยถึงมาทั้งหมดนี้แล้ว ยังมีหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีกมากมายที่ผู้ประกอบอาชีพควรรู้จัก ไม่ว่าจะเป็นทบวง มหาวิทยาลัย กรมวิชาการเกษตร กรมทรัพยากรธรณี และอื่น ๆ อีกมากมาย

อันตรายจากการทำงานในโรงงานทอผ้า

ผู้ประกอบอาชีพในโรงงานทอผ้า ก็เหมือนกับผู้ที่ทำงานในโรงงาน อุตสาหกรรมทั่ว ๆ ไป คือ มีการทำงานเป็นผลัด โดยได้รับค่าตอบแทนตาม

กัน นอกจากนี้ควรระวังเรื่องของไฟไหม้ด้วยเพราะวัสดุท่อเหล่านี้คิดไฟง่ายมาก การป้องกันอันตรายจากการทำงานในโรงงานท่อผ้าก็จะคล้าย ๆ กับการควบคุมป้องกันอันตรายในโรงงานอื่น ๆ ทั่วไป คือ การจัดการระบบอากาศที่ถูกต้องควรให้ทำความสะอาดอยู่เป็นระยะ โดยเฉพาะพวกเครื่องจักรหลอดไฟ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายของคนงานในโรงงาน ซึ่งได้แก่ที่อุดหู หน้ากากป้องกันฝุ่นเวลาปฏิบัติงาน ที่สำคัญ คือ ควรคิดป้ายเตือนห้ามสูบบุหรี่ และคนงานก็ต้องให้ความร่วมมือด้วย เพราะหากเกิดไฟไหม้ในโรงงานแล้วแน่นอนว่าต้องเกิดความเสียหายร้ายแรงตามมาอย่างแน่นอน แต่อย่างไรก็ต้องเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดปัญหาไฟไหม้ได้ โดยการให้มีเครื่องดับเพลิงไว้ในที่มองเห็นตามจุดที่เหมาะสมเป็นระยะ ๆ ที่สำคัญต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้เลย ไม่ใช่เก่าหรือเสื่อมสภาพไปมากแล้ว

อันตรายจากการทำงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ เครื่องจักรเครื่องกล

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ เครื่องจักรเครื่องกล มีความหมายกว้างมากซึ่งรวมไปถึงการรถลู่ การแปรรูปแร่ โรงงานเหล็ก ดีบุก สังกะสี

แมงกานีส ที่ต้องใช้เครื่องเชื่อมเตาหลอมที่มีความร้อนสูง มีแสงสว่างจ้าและสะเก็ดไฟที่กระเด็นเป็นระยะ ๆ และอาจมีเครื่องตัดเหล็ก เครื่องรีดและแปรรูปเหล็ก ดังนั้นจึงนับว่าอุตสาหกรรมในกลุ่มนี้เป็นอุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมประเภทรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถอื่น ๆ ก็รวมอยู่ในกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามปัญหาในการทำงานทางอุตสาหกรรมกลุ่มนี้จะคล้ายกัน ซึ่งก็มีอันตรายที่เกิดขึ้นกับหูเนื่องจากเสียงที่ดังมาก ๆ นาน ๆ แสงที่จ้าจากการเชื่อมก็มักจะทำอันตรายกับตาได้ งานเชื่อมมักมีแสงจ้ามีสะเก็ดไฟที่กระเด็นออกมาและอาจเข้าตา หรือถูกตามร่างกายทำให้บาดเจ็บได้ การสั่นสะเทือน การกระแทก การตี และเคาะแรง ๆ ก็มีผลต่อสุขภาพของคนงานได้ด้วย ในการเชื่อมที่มีควันมาก ๆ นอกจากนี้ยังมีพวกฝุ่นจากการเคาะ เป่า กับเครื่องยนต์ออกมาเข้าตาและจมูก มักทำให้เกิดการระคายเคือง ยิ่งไม่ได้ป้องกันมีการสัมผัสควันโดยตรงเป็นเวลานาน ๆ อาจทำให้เกิดความผิดปกติของระบบประสาทและระบบหายใจของคนได้ด้วย ในงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์และเครื่องจักรกลอาจมีสารละลาย สารระเหยบางชนิดที่มักเป็นอันตรายสามารถซึมผ่านผิวหนังทำให้เกิดอันตรายต่อระบบประสาทได้เช่นเดียวกัน

การทำงานในท่าทางที่ไม่ถูกวิธี ได้แก่ การยกของหนักในท่าที่ผิดวิธีและเกินกำลัง มักทำให้เกิดอาการปวดหลังตามมาได้ ดังนั้นเมื่อเราทราบ

สาเหตุปัญหาและอันตรายที่เกิดจากการทำงานแล้ว ท่านจึงควรป้องกันไม่ให้เกิด โดยการสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับงาน และการสัมผัสสิ่งที่อันตราย ได้แก่ หมวกกันกระแทก ที่อุดหู แว่นตากรองแสง และกันแสงหรือสะเก็ดไฟกระเด็นเข้าตา ถุงมือ เลือคลวม รวมทั้งรองเท้าบูตเพื่อป้องกันการเหยียบของมีคม และสารเคมีที่เป็นอันตรายในโรงงาน ควรกำหนดกฎระเบียบชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ เช่น ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามทำงานเกินเวลาตามกฎหมาย ควรมีการควบคุมและป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นและสารเคมี รวมทั้งสอนท่าทางการทำงานที่ถูกต้องด้วย ที่สำคัญคือ การงดสูบบุหรี่และดื่มสุราในขณะที่ทำงานอย่างเด็ดขาด

อันตรายจากการทำงานในโรงพิมพ์

การพิมพ์เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง แต่ก็มีโอกาสเกิดอันตรายจากการทำงานได้เช่นกัน ซึ่งได้แก่ **อันตรายจากเครื่องจักรพิมพ์** ที่มักมีเสียงดังโดยเฉพาะเครื่องตัดกระดาษ เครื่องพิมพ์ คนที่ทำงานนาน ๆ ถ้าไม่สวมใส่เครื่องป้องกันอุดหูก็จะทำให้มีปัญหาการได้ยินตามมาในที่สุดแน่นอนที่สุดในการทำงานกับเครื่องจักรกลมักจะต้องมีอุบัติเหตุตามมาได้

หากไม่ระมัดระวังและประมาทเดินเลื้อย โดยเฉพาะในช่วงที่มีการเร่งงานพิมพ์คนงานอาจต้องทำงานพิเศษเพิ่มเติม หากมีอาการเหนื่อยล้า ช่วงนอนก็มักจะเกิดอุบัติเหตุตามมาได้ รวมไปถึงการเกิดอັคคีภัย หรือเพลิงไหม้ด้วย การทำงานกับหมึกพิมพ์และสีที่ใช้ในงานพิมพ์ ซึ่งมักมีสารพิษบางชนิดปนอยู่ด้วย ซึ่งจะมีกลิ่นเหม็นและถ้าสูดดมไปนาน ๆ สารพวกนี้จะไปกดระบบประสาทและระบบทางเดินหายใจของท่าน ผลเสียในระยะสั้น ๆ จะทำให้เกิดอาการง่วงนอน อ่อนเพลีย แสบจมูก ล้าคอ ถ้าในระยะยาวอาจก่อให้เกิดโรคร้ายต่าง ๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็นโรคทางระบบประสาทและสมอง และอาจทำให้เกิดมะเร็งบางชนิดตามมาได้อีกด้วย

การมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเครื่องอุดหู หน้ากากกรองอากาศ หรือถุงมือที่ป้องกันการสัมผัสหมึกพิมพ์โดยตรง ก็จะช่วยลดอันตรายที่อาจเกิดจากอุตสาหกรรมการพิมพ์ ที่สำคัญการสูบบุหรี่ในที่ทำงานควรงดเว้นเด็ดขาด เพราะอาจเกิดไฟไหม้ตามมาได้ โดยเฉพาะในโรงพิมพ์ซึ่งมีเชื้อเพลิงคือกระดาษอยู่มากมาย

ข้อมูลจากกองสุศึกษา กระทรวงสาธารณสุข.